Lietas Nr. C36080915
Lietas arhīva Nr. C-0154-16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Talsos 2016.gada 24.martā
Talsu rajona tiesa
tiesnese V.Pavlovska,
izskatīja rakstveida procesā maza apmēra prasību Lindorff Oy Latvijas filiāle prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu un

Aprakstošā daļa

konstatēja:

Lindorff Oy Latvijas filiāle iesniedza prasību pret /pers. A/ par aizdevuma pamatsummas EUR 1069,78, zaudējumu par brīdinājuma izsniegšanu EUR 7,47, aizdevuma lietojuma procentu EUR 102,40, likumisko nokavējuma procentu EUR 292,76, līgumsoda EUR 117,22 un tiesas izdevumu piedziņu. Lūdz noteikt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no pamatparāda.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1., 1587., 1651., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1759., 1793., 1801., 1828., 1838., 1943.pantu.

Prasībā norādīts, ka /pers. A/ un AS „GE Money" noslēdza Aizdevuma līgumu Nr.1121257826 un atbildētājs saņēma aizdevumu Ls 2000. Saskaņā ar grafiku, aizdevuma bija jāatmaksā 36 mēnešu laikā, samaksājot aizdevuma pamatsummu Ls 2000 un procentus Ls 1076,26. Atbildētājs savas saistības neizpildīja, tādēļ prasītājs lūdz piedzīt līgumsodu 10% apmērā no ikmēneša maksājuma neapmaksātās summas par katru ikmēneša maksājuma termiņa kavējumu. Likumiskie procenti aprēķināti par laiku no 26.01.2011. līdz 18.08.2015 EUR 292,76. Parāda piedziņai prasītājs vērsās ar prasību brīdinājuma kārtībā, bet saistība piespiedu izpildīšanai netika nodota, tādēļ radušies zaudējumi par brīdinājuma izsniegšanu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} un 250.^{22} panta prasībām atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums un paskaidrojumu veidlapa, izskaidrotas tiesības lūgt lietas izskatīšanu tiesas sēdē un citas procesuālās tiesības, kā arī noteikts rakstveida paskaidrojuma iesniegšanas termiņš.

Atbildētājam adresētā korespondence saņemta atpakaļ ar norādi, ka beidzies glabāšanas laiks un adresāts pēc norādītās adreses nebija sastopams. Tā kā dokumenti atbildētājam nosūtīti uz deklarētās dzīvesvietas adresi, tad, atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1} panta otrajā daļā ietvertajai prezumpcijai, uzskatāms, ka dokumenti viņam ir izsniegti.

Atbildētājs paskaidrojumu tiesai nav iesniedzis, kas atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrajai daļai nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Puses nav lūgušas lietas iztiesāšanu tiesas sēdē un tiesa atzīst, ka lietu ir pamats izskatīt rakstveida procesā.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka Lindorff Oy Latvijas filiāles prasība ir daļēji apmierināma.

2011.gada 1.jūnijā AS „GE Money" un Lindorff Oy Latvijas filiāle noslēdza Cesijas līgumu Nr.6. Saskaņā ar līguma 1.1.punktu cesionārs pieņēma prasījumus, kas radušies cedenta veiktās komercdarbības rezultātā. Ar prasījumiem saprotami līguma 1.pielikumā norādītie cedenta debitori, šajā gadījumā – /pers. A/(1.pielikums lietas 21.lapa).

2008.gada 19.janvārī AS „GE Money" un /pers. A/ noslēdza Aizdevuma līgumu Nr.1121257826.

Lietai pievienotais maksājuma uzdevums Nr.080119_00007 pierāda, ka 2008.gada 21.janvārī /pers. A/ ir izmaksāts aizdevums Ls 1995, un atbilstoši līguma pamatnoteikumiem, tika ieturēta komisijas maksa Ls 5(maksājuma uzdevums lietas 29.lapa).

Līguma 2.3.punktā puses vienojās, ka aizņēmējs aizdevumu atmaksā stingri ievērojot līgumā noteikto atmaksas kārtību un termiņus, saskaņā ar maksājumu grafiku, un ne mazāk par maksājuma grafikā noteikto ikmēneša maksājumu summu.

Saskaņā ar maksājuma grafiku, no 2008.gada 25.februāra līdz 2011.gada 25.janvārim atbildētājam bija jāsamaksā pamatsummas maksājumi Ls 2000 un procentu maksājumi Ls 1076,26, veicot ikmēneša maksājumus.

Saskaņā ar prasības summas aprēķinu, atbildētājs ikmēneša maksājumus nolīgtajā apmērā izdarīja līdz 2010.gada 25.februārim, sākot no 2010.gada 25.marta tiek izdarīti trīs maksājumi, mazākā apmērā, kā nolīgts līgumā. Kopumā labprātīgi samaksāts Ls 1248,15 un tātad pamatparāds ir Ls 751,85 jeb EUR 1069,78.

Civillikuma 1934.pants noteic, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošanu īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

".. aizdevuma līgums ir reāllīgums, kura obligāta sastāvdaļa ir naudas nodošana. Vienīgi naudas nodošanas fakts rada aizņēmējam pienākumu pušu noteiktajā termiņā atmaksāt saņemto aizdevumu"(Augstākās Tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 19.oktobra spriedums SKC-115/2015).

Civillikuma 1943.pants noteic, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Līgums ir noslēgts tiesīgi, notecējis ir aizdevuma samaksas termiņš, nav iegūti pierādījumi, ka atbildētājs ir samaksājis aizdevuma pamatsummas parādu, tāpēc pamatota ir prasība piedzīt parādu EUR 1069,78.

Atbilstoši Civillikuma 1838.pantam, atbildētāja pienākums ir pierādīt, ka samaksa ir izdarīta.

Tiesa nekonstatē Komerclikuma 406.pantā noteikto triju gadu noilgumu.

Aizdevuma atmaksa tika noteikta līdz 2011.gada 25.janvārim, un 2011.gada 15.augustā atbildētājs veica maksājumu Ls 30(sk. lietas 30.lapa).

Noilgumu pārtrauc 2014.gada 1.aprīlī parādniekam nosūtītais atgādinājums (Civillikuma 1905.pants), un prasības celšana 2015.gada 27.augustā(Civillikuma 1904.pants).

Lietai pievienots Valsts akciju sabiedrības "Latvijas Pasts" noslēgtais līgums ar akciju sabiedrību "Itella Information" par partnera klientu iekšzemes un starptautisko pasta sūtījumu sagatavošanu un nodošanas kārtību pastam. Saskaņā ar informāciju Uzņēmuma reģistrā, akciju sabiedrības "Itella Information" viens no vēsturiskajiem nosaukumiem ir akciju sabiedrība "OpusCapital", kas lietā ir iesniedzis izziņu, ka 2014.gada 7.aprīlī pastā nodots

atgādinājums adresātam /pers. A/.

Tā kā atbildētājs nav apstrīdējis šāda sūtījuma nosūtīšanu, lietā ir iesniegts apliecinājums no pasta nosūtītāja, tad tiesa atzīst, ka ir iegūti pierādījumi par atgādinājuma nosūtīšanu atbildētājam 2014.gada 7.aprīlī.

Saskaņā ar Civillikuma 1946.pantu, procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Atbilstoši Civillikuma 1753.pantam, ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Līguma 2.2.punktā noteikts, ka par aizdevuma izmantošanu aizņēmējs maksā aizdevējam procentus līdz aizdevuma pilnīgai samaksai saskaņā ar līgumā noteikto procentu likmi.

Aizdevuma līgumā puses vienojās, ka procentu likme ir: sadārdzinājums mēnesī 1,49%; sadārdzinājums gadā 17,94%; procentu likme no atlikuma gadā 30,50%; gada procentu likme, kas ietver aizdevuma kopējās izmaksas 34,89%.

Aizdevuma lietojuma procentus puses ir nolīgušas līgumā, maksājuma grafikā ir noteikts konkrēts procentu apmērs un ņemot vērā labprātīgi samaksātos procentus, tiesa atzīt par pamatotu prasību piedzīt procentus EUR 102,40, jo tie aprēķināti par sveša kapitāla lietojumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Saskaņā ar prasītāja aprēķinu likumiskie nokavējuma procenti noteikti 0,0164% dienā no parāda summas EUR 1069,78, kas atbildētājam jāmaksā atbilstoši Civillikuma 1765.pantam.

Prasītājs aprēķināja likumiskos nokavējuma procentus par laiku no 2011.gada 26.janvāra līdz 2015.gada 18.augustam EUR 292,76.

Tiesa atzīst prasītāja tiesības saņemt EUR 288,08(0,1754439 reiz 1642 nokavējuma dienas), jo līdz 2011.gada 25.janvārim atbildētājam bija jāatmaksā viss aizdevums, atbildētājs pieļāva samaksas nokavējumu, tāpēc pamatoti ir aprēķināti likumā noteiktie nokavējuma procenti.

Līgumsods saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Civillikuma 1716.panta trešā daļa(spēkā no 2015.gada 1.janvāri) noteic, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā(termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Cesijas līguma Nr.6 1.2.punktā puses vienojās, ka cedents nodod cesionāram prasījumus kopā ar visām pie tiem piederīgam un cesijas brīdī pastāvošām tiesībām, tai skaitā, bet ne tikai ķīlas tiesības, tiesības prasīt līgumsodu un/vai nokavējuma procentus, parādu piedziņas izdevumus(..).

Līguma 5.1.punktā puses vienojās, ka gadījumā, ja aizņēmējs kavē līgumā noteiktos maksājumus, aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu 10% apmērā no ikmēneša maksājuma neapmaksātās summas par katru ikmēneša maksājuma termiņa kavējumu, kā arī parādu piedziņas izdevumus.

Pamatojoties uz minēto punktu un līguma 5.1.punktu prasītājs lūdz piedzīt līgumsodu EUR 117,22 par kavējumu no 2010.gada 26.marta līdz 2011.gada 26.janvārim(aprēķins lietas 15., 16.lapa).

Tiesa atzīst, ka no atbildētāja piedzenams Civillikuma 1716.panta trešajā daļā noteiktais līgumsods EUR 106,98 un atzīst, ka šāds līgumsods ir samērīgs un taisnīgs par atbildētāja pieļauto līguma pārkāpumu, samērojot to ar parāda apjomu, kavējumu un līgumsoda jēgu un mērķi, kā arī parādnieka maksātspēju. Nepamatoti prasītājs ir aprēķinājis līgumsodu arī no aizdevuma lietojuma procentiem, jo likums tos noteic aprēķināt no pamatparāda.

Prasītājs lūdz piedzīt zaudējumus EUR 7,47, kas radušies prasītājam iesniedzot pieteikumu pret atbildētāju par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājumu kārtībā.

Tādējādi prasība celta par ārpuslīgumisko (delikta) atbildību un tiesību doktrīnā atzīts, ka „zaudējumu atlīdzināšanas pamati ir šādi: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no ievainojamības viedokļa: 2) zaudējumu esamība: 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļautu darbību" (*K.Torgāns. Saistību tiesības. I daļa, Rīga, 2006, 209.lpp.*).

Kā norādīts zinātniskajā literatūrā "…jautājums par tiesu izdevumiem pieder procesuālām, bet ne materiālām tiesībām. (..) apšaubāma ir iespēja piemērot materiālo tiesību noteikumus procesuālām attiecībām" (*V.Bukovskis. Civilprocesa mācību grāmata. Rīga, 1933.,421.lpp*).

Tiesa atzīst par nepamatotu prasību piedzīt zaudējumus šajā procesā EUR 7,47 apmērā par izdevumiem, kas saistīti ar brīdinājuma izsniegšanu citā civillietā.

Ar brīdinājuma izsniegšanu saistīto izdevumu samaksu nosaka Civilprocesa likuma 406.^{3}panta trešā daļa un Civilprocesa likuma 40.panta pirmā daļa. Atbilstoši Civilprocesa likuma minētajām normām, šie izdevumi ir tiesas izdevumi konkrētā civillietā un tāpēc tie citā procesā nav atzīstami par zaudējumiem saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu.

Tiesa nepievienojas Rīgas apgabaltiesas 2011.gada 7.decembra spriedumā lietā Nr.C32241809 atzītajam, ka brīdinājuma izsniegšanas izdevumi citā tiesvedībā ir atzīstami par zaudējumiem. Minētajā spriedumā motivācija ir nepietiekoša, lai izdarītu analogu secinājumu citā lietā. Šajā jautājumā stabila tiesu prakse nav izveidota.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

No atbildētāja par labu prasītājam ir piedzenama valsts nodeva EUR 235,09(15 procenti no prasības summas EUR 1567,24) un ar tiesas pavēstu piegādāšanu saistītie izdevumi EUR 4,70.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, prasītājam atzīstamas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt 6% gadā no paša kapitāla (Civillikuma 1765.pantā noteiktie likumiskie procenti).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}panta 2.daļu, ir nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 193.pantu, tiesa

nosprieda:

Apmierināt daļēji Lindorff Oy Latvijas filiāles prasību.

Piedzīt no /pers. A/ par labu Lindorff Oy Latvijas filiālei aizdevuma pamatsummu EUR 1069,78, aizdevuma lietojuma procentus EUR 102,40, likumiskos nokavējuma procentus par laiku no 2011.gada 26.janvāra līdz 2015.gada 18.augustam EUR 288,08, līgumsodu EUR 106,98, valsts nodevu EUR 235,09, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70, kopā EUR 1807,03 (viens tūkstotis astoņi simti septiņi *euro* un 03 centi).

Noraidīt prasību daļā par līgumsoda piedziņu EUR 10,24, likumisko nokavējuma procentu piedziņu EUR 4,68 un zaudējumu piedziņu EUR 7,47.

Atzīt Lindorff Oy Latvijas filiāles tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos nokavējuma procentus 6% (sešus procentus) no simta gadā no paša kapitāla.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu-desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Piedzīto parādu maksāt Lindorff Oy Latvijas filiāles kontā Nordea Bank AB Latvijas filiālē, kods NDEALV2X, kontā Nr.LV84NDEA0000081667899.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas Kurzemes apgabaltiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2}pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, iesniedzot apelācijas sūdzību Talsu rajona tiesā.

Tiesnese V.Pavlovska